

A large, leafy tree stands in the center of the frame, its branches reaching out. Sunlight streams through the leaves, creating a dramatic, golden glow. The scene is set in a misty or foggy environment, with the light reflecting off a body of water in the foreground. The overall mood is serene and contemplative.

DWAASHEID EN WIJSHEID

A.E. Knoch

Inhoudsopgave.

Christus gekruisigd – aanstoot en dwaasheid.....	3
De wijsheid en het kruis.....	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
Dwaasheid in de Schrift.....	4
Een duurzaam fundament.....	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
Goddelijke waarden.....	5
Dwaas en bezonnen.....	5
De wijsheid van de wereld.....	5
De dwaasheid van wereldse wijsheid.....	6

Dwaasheid en Wijsheid.

Christus gekruisigd – aanstoot en dwaasheid.

Een smadelijke dood in schande is het volslagen tegenovergestelde van wat de tegenwoordige wereld verwacht en wordt niet als een route naar succes en eer gezien. Het verwondert daarom niet, dat het leven van de Heer in nederigheid, dat oppervlakkig bekeken één grote mislukking was en met zo'n smadelijke dood eindigde, in de ogen van de wereld een bespotting was van wat men als norm zag. Voor de Joden was Zijn kruisiging niet alleen een dwaasheid, net als voor de natiën, maar iets aanstotelijks, iets wat hen afstootte en zij absoluut afwezen (1 Cor. 1:23). Net als de rest van wereld wensten zij een succesvolle en illustere koning, niet iemand, die aan een schandpaal gehangen werd, maar één die triomfeert over iedereen, die het zou wagen hem te weerstaan. Een dergelijke Koning zullen zij in de toekomst hebben; maar Zijn aardse heerlijkheid zal, evenals Zijn soevereiniteit in de hemelen, gebaseerd zijn op Zijn dood, waardoor Hij de vrijkoping bewerkte, en op Zijn lijden voor de redding van allen en op Zijn smaad, die tot heerlijkheid leidt.

De besnijdenis aan het vlees werd aan Abraham als teken van het geloof gegeven. Zij is een schaduwbeeld van de ware besnijdenis van Christus. Maar het uitverkoren volk maakte daarvan als het ware een 'onderscheiding voor verdiensten', die hen boven de andere natiën verhief. Zij keerden de betekenis om en verloochenden de kracht van de besnijdenis. Voordat zij geleerd zullen hebben alle vleselijke gezindheid door de kracht van de geest af te leggen, zullen zij niet volgens hun bestemming heersen over de andere natiën. Als zij voor deze taak gereed gemaakt zijn, zullen zij de volkeren niet tiranniseren, zoals zoveel andere heersers vóór hen, maar hen leren en helpen om de zegeningen van onderschikking onder de Goddelijke Onderschikker te kennen.

Al tijdens het leven van de apostel Paulus hebben velen bewezen vijanden van het kruis van Christus te zijn (Fil. 3:18). Vandaag de dag wordt het kruis als een siervoorwerp vereerd, niemand schijnt echter te begrijpen of zich er druk over te maken, wat het kruis werkelijk betekent. Bijna niemand houdt door zijn gedrag rekening met Christus' dood aan deze schandpaal of met het feit, dat wij met Hem gekruisigd zijn. Paulus heeft dit in zijn tijd voorgeleefd, zodat de gelovigen destijds een praktisch voorbeeld voor ogen hadden. Hoe weinig mensen echter doen dit in onze dagen, of doen minstens een poging daartoe of hebben er een verlangen naar!

De wijsheid en het kruis.

Wereldse wijsheid is het tegenovergestelde van het woord van het kruis. De wijzen van deze wereld zien geen nut in het kruis van Christus of om hun leven daarnaar te richten. *"Want het woord des kruises is voor hen, die omkomen, een dwaasheid ... Christus als gekruisigd ... [is] voor de natiën een dwaasheid"* (1 Cor. 1:18,23). Het belangrijkste is zoveel rijkdom, macht en eer te verkrijgen als maar mogelijk is, zonder aan het toekomstige leven te denken. Men ziet niet in, dat ons tegenwoordige leven slecht een kortstondige voorbereiding is op het onvergankelijke leven in Christus, dat aan allen beloofd is (1 Cor. 15:22,53).

Zelfs wie dit wel ziet, heeft meestal grote moeite, om met het oog op een toekomst de zin in te zien van lijden en vernederingen, of te begrijpen hoe deze op de heerlijkheid kunnen voorbereiden. Dat komt, omdat de mensen in het algemeen en ook zeer veel gelovigen, net als de Korintiërs destijds, zich er niet van bewust zijn, dat niet dit huidige leven ons doel is, maar het toekomstige. Dus vragen

zij o.a., waarom God, als Hij toch liefde is, niet nu al aardse, zielse zegeningen over ons uitgiet als voorproef van wat nog komt. Zij begrijpen niet, dat dit nauwelijks zou leiden tot een uit het diepst van ons hart komende beantwoording van de liefde van God, waarnaar Zijn hart verlangt, en dat dit ons ook niet zou voorbereiden op onze grote taak om Zijn liefde te midden van de hemelingen bekend te maken

Dwaasheid in de Schrift.

Het is de grootste dwaasheid niet te letten op Gods woorden en Zijn wegen of die zelfs te verwerpen. Zo handelt de wereld. Wij zouden echter verstandiger moeten zijn. Het is het toppunt van wijsheid om Gods woord te bestuderen en ernaar te leven. Dat zou de doelstelling van iedere gelovige in Christus Jezus zijn. Bijna iedereen weet bij benadering wat met dwaasheid bedoeld wordt, maar het kan ons helpen om na te lezen wat de Schrift daarover zegt, vooral ook in verband met de kruisiging. Allereerst willen wij vaststellen, wanneer onze Heer gedurende Zijn aardse dienst over dwaasheid sprak. Elke keer, dat het voorkomt, is gebaseerd op een karakteristiek kenmerk, dat ons voor dwaasheid kan behoeden, als wij er acht op slaan.

Een duurzaam fundament.

Dit geldt ook met betrekking tot het aardse koninkrijk. De Heer vergeleek Zijn toehoorders met twee verschillende mannen, een wijze en een dwaze. *“Eenieder nu, die deze Mijn woorden hoort en ze doet, zal gelijken op een verstandig man, die zijn huis bouwde op de rots. En de regen viel neer en de stromen kwamen en de winden waaiden en stortten zich op dat huis, en het viel niet in, want het was op de rots gegrondvest. En eenieder die deze Mijn woorden hoort en ze niet doet, zal gelijken op een dwaas man, die zijn huis bouwde op het zand. En de regen viel neer en de stromen kwamen en de winden waaiden en sloegen tegen dat huis, en het viel in, en zijn val was groot”* (Matth. 7:24-27).

De wijze man was vooruitziend. Hij wist, net als wij, dat het weer veranderlijk is en dikwijls onberekenbaar. Dus rekende hij ermee, dat storm en overstroming konden plaatsvinden en bouwde zijn huis zo, dat het stand kon houden. Daarom koos hij een vaste ondergrond, die niet als zand weggespoeld zou worden. Ook wij zouden zo vooruitziend moeten zijn en alles, wat wij doen, op het enige vaste fundament in het universum moeten baseren – op het woord van God; want zelfs de elementen zullen wegsmelten in vuur (2 Petr. 3:12) en deze aarde zal geen veiligheid bieden. Daarom zouden wij bouwen op wat niet aan de ontbinding onderworpen is. Petrus zegt: *“Wij verwachten echter naar Zijn belofte nieuwe hemelen en een nieuwe aarde, waar gerechtigheid woont”* (2 Petr. 3:13; Jes. 65:17; Op. 21:1).

De woorden van een mens, zijn daden en zijn hele leefwereld, veranderen voortdurend; niets geeft een stevig houvast, niets is werkelijk betrouwbaar. Waar zou men dan zijn leven op kunnen richten? Op mensenwoorden of mensenwerk? Wij weten hoe snel wij daarmee schipbreuk lijden. Het is niet alleen dwaas, maar meer dan dom om onze toekomst op iets anders te baseren dan op de onverbreekbare, onveranderlijke, blijvende waarheden, die ons in de Schriften onthuld worden. Degenen, tot wie onze Heer rechtstreeks sprak, moesten zich naar Zijn woorden richten, om het aardse koninkrijk binnen te gaan. Wij hebben een veel grotere, heerlijkere verwachting. Zou het dan niet onverstandig zijn ons leven te bouwen op de slechte, snel vergaande condities van de tegenwoordige boze eon?

Goddelijke waarden.

Bij een latere gelegenheid zei Jezus tegen de Schriftgeleerden en Farizeeën: *“Wee u, blinde wegwijzers, die zegt: Heeft iemand bij de tempel gezworen, dat betekent niets; maar heeft iemand bij het goud van de tempel gezworen, dan is hij gebonden. Gij dwazen en blinden, wat toch is meer, het goud of de tempel, die het goud geheiligd heeft? En heeft iemand bij het altaar gezworen, dat betekent niets; maar heeft iemand bij de gave, die daarop ligt, gezworen, dan is hij gebonden. Gij blinden, immers, wat is meer, de gave of het altaar, dat de gave heiligt?”* (Matth. 23:16-19).

De Schriftgeleerden en Farizeeën, de religieuze leiders van die tijd, waren blind en dwaas. Zij stelden materiële rijkdommen boven geestelijke. Door wat zij het volk leerden lieten zij zien van welke geest zij een kind waren. Hun materiële instelling vindt men ook nu overal in kerken en gemeenschappen. De tegenwoordigheid van God wordt bij lange na niet zo hooggeschat als financiële schenkingen.

Dwaas en bezonnen.

In de gelijkenis van de tien maagden (Matth. 25:1-12) sprak Jezus erover, dat vijf van hen dwaas waren en vergaten olie voor hun lampen mee te nemen. *“En midden in de nacht klink een geroep: de bruidegom, zie, gaat uit hem tegemoet! Toen stonden al die maagden op en brachten haar lampen in orde. En de dwaze zeiden tot de wijze: geeft ons van uw olie, want onze lampen gaan uit. Maar de wijze antwoordden en zeiden: neen, er mocht niet genoeg zijn voor ons en voor u”* (6-9a).

Voor het leven op deze aarde lijken velen voorzichtig te zijn; zij treffen alle benodigde maatregelen en zorgen voor de dekking van de dagelijkse behoeften. Net als de vijf dwaze maagden hebben zij genoeg olie, tot de Bruidegom komt, maar niets voor de definitieve ontmoeting met elkaar. Zij zorgen bedachtzaam met overleg voor dit leven, dat maar zo kort is. Ook al zou het vele tientallen jaren duren, wat is dat vergeleken met de rest van de eonen of zelfs de nooit eindigende voleinding?

De wijsheid van de wereld.

Waaruit bestaat de wijsheid van de wereld? Om de diepten van de alles overweldigende wijsheid van God op zijn minst enigszins te kunnen inschatten, zoals zij in het kruis van Christus tot uitdrukking is gebracht, zouden wij een globaal idee moeten hebben, van wat de wereld voor de hoogste wijsheid houdt. Mij is een publicatie onder de titel “Wat is Wijsheid” in handen gekomen, waarvan de auteur een filosoof en scherpzinnig denker is, en die vermoedelijk tot het beste behoort, wat een ongelovig mens daarover kan zeggen. Het artikel werd ingeleid met de zelfkennis van de auteur: *“ik voel mij als een druppel in het zeeschuim, die, op het moment dat hij op de top van een golf opduikt, probeert de oceaan te analyseren”*. Deze man stelt met zelfkritiek vast: *“ware wijsheid bestaat uit een volledig overzicht, uit het alles omvattende zicht op een object, een gebeurtenis of een gedachte in alle daarop betrekking hebbende verbanden”*. De Nederlandse filosoof Spinoza (17^e eeuw) verklaarde, dat wijsheid is, de dingen vanuit het zicht van de “eeuwigheid” te zien. Ik zou liever zeggen, dat het een zicht is, dat niet alleen details ziet, maar het geheel in al zijn vormen, verbanden en raakpunten. Het is de mens niet gegeven een dergelijk totaaloverzicht te hebben, anders zou hij als God zijn.

Daaruit blijkt een openlijke erkenning van de beperkte wijsheid van de mens, van zijn onvermogen en dwaasheid. Wat de *tijd* betreft kan hij maar weinig van het verleden waarnemen en niets van de toekomst. Met betrekking tot de *ruimte* ziet hij slechts details van het universum. Eenvoudig nadenken zou hem ervan moeten overtuigen, dat hij de goddelijke openbaringen nodig heeft.

De dwaasheid van wereldse wijsheid.

Hoewel de door de genoemde filosoof gegeven verklaring over de menselijke wijsheid hem tot aan de poort van alle wijsheid voert, verhindert zijn dwaasheid hem om naar binnen te gaan. Aangezien hij beseft, dat er een God is, bij Wie alle wijsheid is, waarom probeert hij dan niet van Hem te leren? Blijkbaar heeft hij veel boeken van erkende filosofen bestudeerd, maar bevindt hij zich nog altijd in het duister over de vraag naar het menselijk bestaan. In feite beschrijft hij Christus als een van de vele wijze mannen, maar vermeldt niet dat de Bijbel Gods openbaring is.

Omdat hij, evenals ontelbare andere mensen, de alles omvattende wijsheid van God (Rom. 11:33,34) niet ziet, grijpt hij op menselijke ervaring terug en denkt, dat filosofie de studie is van alle details van onze persoonlijke ervaringen in het licht van de algemene ervaringen. Nu leiden echter de vele verschillende individuele ervaringen van de hele mensheid tot evenzovele en verschillende conclusies. Menselijke ervaring is een erg armzalige bron van wijsheid. *“Want het dwaze van God is wijzer dan de mensen”* (1 Cor. 1:25). *“Laat niemand zichzelf misleiden! Indien iemand onder u meent wijs te zijn in deze tijd, hij worde dwaas, om wijs te worden. Want de wijsheid van deze wereld is dwaasheid voor God”* (1 Cor. 3:18,19).

*“Want daar de wereld (in de wijsheid Gods) door haar wijsheid God niet gekend heeft, heeft het God behaagd door de dwaasheid der prediking te redden hen, die geloven. Immers, de Joden verlangen tekenen en de Grieken zoeken wijsheid, doch wij prediken een gekruisigde Christus, voor Joden een aanstoot, voor heidenen een dwaasheid, maar voor hen die geroepen zijn, Joden zowel als Grieken, prediken wij **Christus, de kracht Gods en de wijsheid Gods**”* (1Cor.1:21-24).

Naar A.E. Knoch.
Alles teksten zijn uit de NGB-vertaling.
U.R. 2003.